

Riigi
valimisteenistus

Kandideerimisdokumentide esitamine kohaliku omavalitsuse volikogu valimisteks

Nellika Valder
riigi valimisteenistus

11.08.2025

Teemad:

- Kandideerimine – tähtajad, esitatavad dokumendid, esitamine, tagastamine, liisu heitmine, kandidaatide registreerimine
- Jaoskonnakomisjoni liikme kandidaadi esitamine
- Valimiste puudusest teavitamine, kaebuse esitamine
- Valimiskampaania aruanne ERJK-le

Olulised tähtajad

20.08 algab valimisliitude ja kandidaatide registreerimiseks esitamine

04.09 lõpeb valimisliitude registreerimiseks esitamine

09.09 kl 18.00 lõpeb kandidaatide registreerimiseks esitamine

09.09 võib valimistel osalev erakond ja valimisliit esitada valla- või linnasekretärile ühe jaoskonnakomisjoni liikmekandidaadi

11.09 kl 18.00 lõpeb vigade parandamine kandidaatide dokumentides

14.09 (hiljemalt) valla või linna valimiskomisjon registreerib kandidaadid

17.09 (hiljemalt) kandidaat võib esitada kandideerimisest loobumise avalduse juhul kui kandidaadid registreeritakse 14.09

06.10 (hiljemalt) valla või linna valimiskomisjon võib tühistada kandidaatide registreerimisotsuse või registreerimata jäetud isikud registreerida

Dokumentide esitamise võimalused

Dokumente saab esitada:

- Valimiste infosüsteemis (VIS) vis.valimised.ee
- elektrooniliselt (e-allkirjaga digikonteiner)
- paberkandjal
- segameetod

Kõik dokumendid sisestatakse VISi. Kui kandideerijad ise ei ole dokumente VIS-i sisestanud, siis teeb seda KOV valimiskomisjon.

VIS säilitab info dokumentide esitamise, üleandmise, vastuvõtmise ja tagastamise kohta ning saadab teavitusi.

Kandideerimisdokumendid (erakond)

- Teatis erakonna volitatud esindajate kohta (esindusõigus VIS-is). Rollid loob KOV. Alles siis saab dokumente sisestama hakata ja kandidaadid oma kandideerimisavaldusi täitma.

Kandideerimisdokumendid:

1. Kandidaatide registreerimise avalduse
2. Kandidaatide ringkonnanimikirjad
3. Kandidaatide ülelinnalise nimekirja (Tallinnas)
4. Kandideerimisavaldused

Valimisliidu registreerimine

Enne kandidaatide esitamist tuleb valimisliit registreerida. Registreerimiseks on aega kolm päeva dokumentide esitamist.

Valimisliitu saab registreerimiseks esitada 20. august kuni 4. september.

1. Valimisliidu registreerimiseks esitamise teatis
2. Seltsinguleping

Kandideerimisdokumendid (valimisliit)

1. Kandidaatide registreerimise avalduse
2. Kandidaatide ringkonnanimikirjad
3. Kandidaatide ülelinnalise nimekirja (Tallinnas)
4. Kandideerimisavaldused

Kandideerimisdokumendid (üksikkandidaat)

Kui on volitatud esindaja, siis enne dokumentide esitamist tuleb esitada volikiri. Muidu mitte.

Kandideerimisdokumendid:

1. Üksikkandidaadi registreerimise avaldus
2. Kandideerimisavaldus

Kandideerimisavaldus (teavitamine)

E-posti aadressi lisamine on kasulik, sest nii saab volitatud esindajale ja kandidaadile saata olulisi teavitusi ja meeldetuletusi.

Neid kontaktandmeid ei avalikustata (avalikustatavad on eraldi).

E-posti aadress			
Teavitused e-posti aadressile	☐	Jah	Ei

Kandideerimisavalaldus (sotsiaalmeedia)

Kontaktandmed avalikustamiseks – võimalus kandidaadiga ka sotsiaalmeedia kaudu kontakti võtta (nt YouTube kaudu ei saa)

Vabatahtlikud ja kaks varianti:

1. Facebooki aadress
2. X (endine Twitter) kasutajanimi

Dokumentide üleandmine ja vastuvõtmine

Dokumentide vastuvõtmisel töötama valla ja linna valimiskomisjon igal tööpäeval. Tööajad avalikustatakse KOV-i veebilehel.

 Kandidaatide registreerimiseks esitamine algab 20. august ja lõpeb 9. septembril kell 18.00.

Teavitamine:

- VIS-is automaatselt (süsteemi teavitus, e-kiri)
- E-kirjaga saadetud dokumentidele tuleb lisaks vastata e-kirjaga (kinnitus dokumentide kättesaamise kohta)

Mida kontrollib komisjon dokumentide üleandmisel paberil? (1)

1. Kas volitatud esindajal on dokument esindamiseks
2. Kas volitatud esindajate teatisel on toodud nimed, isikukoodid, aadressid, sidevahendid
3. Kas teatisele on alla kirjutanud esindusõiguslik isik
4. Kas kõik nõutavad kandideerimisdokumentide on olemas
 - kandidaatide registreerimise avaldus
 - kandidaatide ringkonnanimikirjad
 - ülelinnaline nimekiri (Tallinn)
 - kandideerimisavaldused

Mida kontrollib komisjon dokumentide üleandmisel paberil? (2)

5. Kas dokumendid on korrektselt täidetud

- Kas kõigi kandidaatide ringkonnanimikirjas olevate isikute kohta on kandideerimisavaldus
- Kas kandidaatide nimekujud on samased ringkonnanimikirjas ja kandideerimisavalduses
- Kas esitatud dokumendid sisaldavad nõutud andmeid
- Kas on olemas kõik allkirjad (kandidaatide nimekirjal mõlemad volitatud esindajad)
- Kas on kuupäevad on märgitud
- Kas kandideerimisavaldustes on kohustuslikud andmed täidetud (vt ka ringkonna number ja allkiri), sh vähemalt üks kontaktandmete väli täidetud
- Kas vabatekstina täidetud väljad (töökoht ja amet) on arusaadavad
- Kas Tallinnas on ühed ja samad kandidaadid nii valimisringkondade kandidaatide nimekirjades ja kandidaatide ülelinnalises nimekirjas.

Mida kontrollib valimiskomisjon pärast paberil dokumentide vastuvõtmist

1. Erakondlik kuuluvus
2. Nime õigekiri
3. Vanus
4. Elukoha kontroll
5. Kodakondsus
6. Topelt kandideerimise kontroll (kandidaat ei tohi kandideerida mõnes muus KOV-is või mõnes teises ringkonnas)
7. Isik ei ole valimiste korraldaja (nt valimiskomisjoni liige ka teises kohalikus omavalitsuses)
8. Kohtu poolt süüdimõistetud ja kannab karistust kinnipidamiskohas

Riigi valimisteenistus kontrollib:

1. Kandidaat ei ole tegevväelane

Dokumentide tagastamine (komisjon)

Vastuvõtja teeb esitajale ettepaneku esitada nõutavad dokumendid või andmed või parandada vead.

Kõik esitatud dokumendid tagastatakse samal viisil kui esitati.

Viimasel päeval esitatud puudusega dokumendid võetakse vastu. Vead peab parandama hiljemalt 11. septembriks kella 18.00.

Dokumentide tagastamine (esitaja)

Erakonna, valimisliidu või üksikkandidaadi initsiatiivil dokumentide tagastamiseks (nt muutmiseks) peab valimiskomisjon tagastama kõik esitatud dokumendid.

Dokumentide uuesti esitamisel loetakse dokumendid esmakordselt esitatuiks.

Kandideerimisest loobumine

Kandidaat võib enne kandidaatide registreerimist kandideerimisest loobuda.

Esitab valla või linna valimiskomisjonile avalduse.

Komisjon teavitab loobumisest erakonna, valimisliidu või üksikkandidaadi volitatud esindajat.

Erakond või valimisliit kandidaatide registreerimise dokumente uuesti esitama ei pea.

Kandidaatide registreerimine

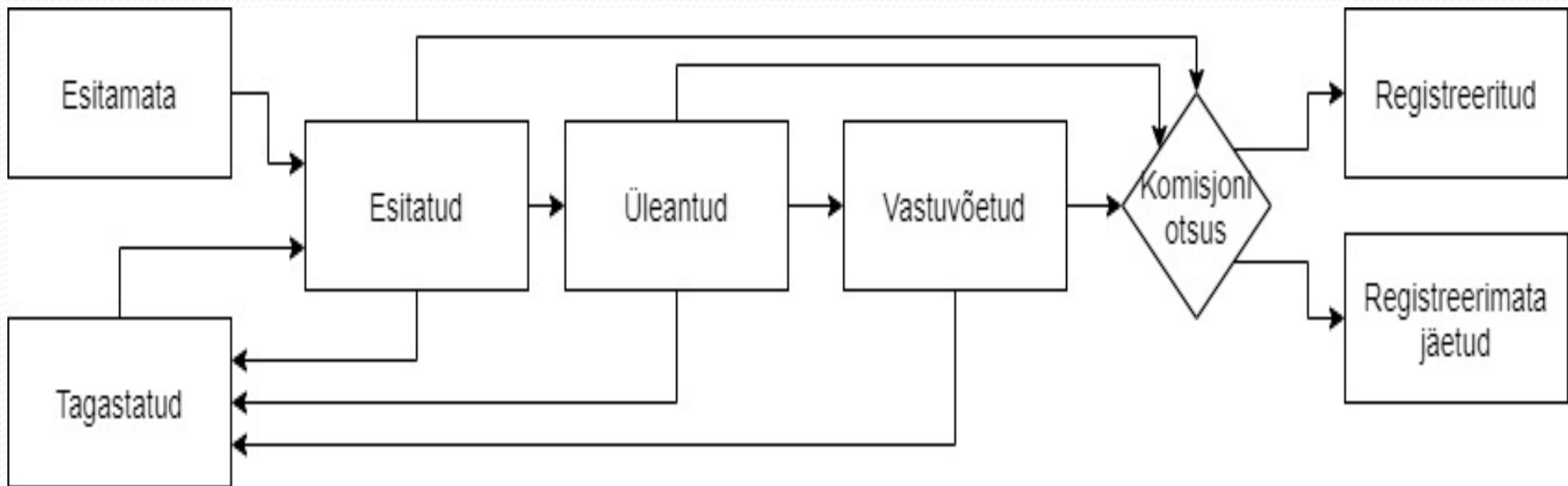
Kandidaatide registreerimine toimub valimiskomisjoni koosolekul hiljemalt 14. septembril.

Tehakse otsused:

- kandidaatide registreerimise kohta
- registreerimata jätmise kohta

Protsess dokumentidega

Liisuheitmine

Liisuheitmise ajast ja kohast teavitatakse erakondade, valimisliitude ning üksikkandidaatide volitatud esindajaid. Võib vaadelda.

Enne liisuheitmist tutvustab valimiskomisjoni esimees liisuheitmise korda.

Liisuheitmise kord

1. Liisuheitmine toimub sedelitega, millele on kantud erakondade ja valimisliitude (või üksikkandidaatide) nimed.
2. Sedelid pannakse ühesugustesse märgistamata ümbrikutesse ning segatakse.
3. Liisutõmbajaks on valimiskomisjoni poolt määratud valimiskomisjoni liige. Ümbrike ettevalmistamise ja segamise ajal ei või liisutõmbaja ruumis viibida.
4. Liisutõmbaja võtab ümbrike seast ühe ümbriku, avab selle ja loeb ette sedelil oleva valimisliidu või erakonna (või üksikkandidaadi) nime. Sedelit näidatakse ka juuresolijatele.
5. Tulemus kantakse koosoleku protokollile. Liisuheitmise tulemused sisestatakse VIS-i.

Registreerimisnumbrid

Registreerimisnumbrid antakse kandidaatidele liisuheitmise tulemusena selgunud järjekorras.

Numbrid algavad 101-st, need antakse kandidaatidele erakondade ja valimisliitude nimekirjade kaupa ja seejärel üksikkandidaatidele.

Pärast registreerimist tehtavad muudatused kandidaatide nimekirjades

Kolme päeva jooksul pärast registreerimist on kandidaadil õigus loobuda. See kandideerimisnumbrite muutust kaasa ei too.

Kandidaadi surma korral või kui leiab tõendamist see, et isik ei ole kandideerimisõiguslik.

Kandidaatide registreerimise otsuse tühistamisest teatud kandidaadi osas on õigus vaidlustada otsust Vabariigi Valimiskomisjonis kolme päeva jooksul otsuse kättesaamisest arvates.

Jaoskonnakomisjoni liikme kandidaadi esitamine jaoskonnakomisjonidesse

- Hiljemalt 09.09 võib valimistel osalev erakond ja valimisliit esitada valla- või linnasekretärile ühe jaoskonnakomisjoni liikmekandidaadi. Poole jaoskonnakomisjoni liikmetest esitab valla- ja linnasekretär ning ülejäänud liikmed esitavad valimistel osalevad erakonnad ja valimisliidud.
- Näidis jaoskonnakomisjoni liikmekandidaadi nõusoleku kohta

<https://www.valimised.ee/sites/default/files/2025-06/Jaoskonna%20liikmekandidaadi%20n%C3%B5usolek%20KOV2025.rtf>

Jaoskonnakomisjoni liige

- on hääletamisõiguslik
 - vähemalt 16-aastane
 - Eesti või Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes elab Eestis pikaajalise elaniku elamisloa või alalise elamisõiguse alusel
 - püsiv elukoht ei ole oluline
 - isiku nõusolek
 - 16-17aastasel lisaks seadusliku esindaja nõusolek jaoskonnakomisjoni töös
- osalemiseks
- Arvuti kasutamise oskus (elektrooniline valijate nimekiri)
 - valdab eesti keelt
 - kõik õigused ja kohustused
 - KOVVS § 18 lg 6 – on oma ülesandeid täites sõltumatu ja ta ei või agiteerida erakonna, valimisliidu ega kandidaadi poolt ega vastu
 - õigus saada tasu NB! Isiklik arvelduskonto

Jaoskonnakomisjoni liige

- osaleb jaoskonnakomisjonide koolitusel
- töötab läbi valimiste käsiraamatu
- läbib iseseisvalt e-koolituse
- on viisakas, korrektne ja täpne
- täidab talle jaoskonnakomisjoni esimehe poolt antud ülesandeid
- on valimisi korraldavatele isikutele kättesaadav
- oskab planeerida oma aega
- **omab kehtivat ID-kaarti või mobiil-ID või Smart-ID-d ja sertifikaate**

Kuhu pöörduda?

- Lindade ja valdade kontaktid on nende veebilehtedel. Lahendavad valimiste korraldamise tehnilisi ja üldküsimusi - kandideerimine, dokumentide esitamine, tagastamine jne.
- Kui isik, kes leiab, et valimiste korraldaja on rikkunud tema õigusi või rikkunud seadust muul viisil, võib esitada avalduse puuduse kohta valimiste korralduses riigi valimisteenistusele info@valimised.ee.
- Kaebuse saavad esitada üksikisik, kandidaat, valimisliit ja erakond, kes leiab, et tema õigusi on vaidlustatava otsuse või toiminguga rikutud, saab esitada kaebuse Vabariigi Valimiskomisjonile. Peab olema subjektiivsete õiguste rikkumine, populaarkaebused ei ole lubatavad. Kaebus esitada info@valimised.ee.

Valimiskampaania aruanne Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjonile

- Erakonnaseadus § 12⁸ kohustab esitama erakondade rahastamise järelevalve komisjonile kohaliku omavalitsuse volikogu valimiskampaania aruande.
- Aruande peavad esitama **erakonnad, valimisliidud ja üksikkandidaadid**.
- Aruanne esitatakse erakondade rahastamise järelevalve komisjonile elektrooniliselt **ühe kuu jooksul** valimispäevast arvates.
- Valimiskampaania aruanne avalikustatakse erakondade rahastamise järelevalve komisjoni veebilehel.

Valimiskampaania aruanne Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjonile

- Veebilehel erjk.ee lehel on uuendatud juhised valimiskampaania rahastamise ja aruandluse kohta:

<https://erjk.ee/et/aruandekohuslase/aruandekohuslase-meelespea>

- Erakondadele
- Valimisliitudele
- Üksikkandidaatidele

- **ERJK kontaktid**

- Telefon 631 6671
- E-post erjk@riigikogu.ee

Kontaktid

- Riigi valimisteenistuse üldtelefon: 631 6633
- E-post: info@valimised.ee

Riigi
valimisteenistus

Edukaid valimisi!